

Splošne vesti.

— Iz sekcije. Tajništvo posluje v dobi počitnic le v dopoldanskih urah.

— Dopisovanje med člani in sekcijo. Vse tovariše in tovarišice opozarjamo, da se ima vršiti dopisovanje med članstvom in sekcijo na osnovi sklepa banovinske skupščine organizacijskega inštitucije. Sekcija bo zato pošiljala vse direktno prejete dopise sreskim društvom v izjavo in bo o rešitvi obveščala člane brezpogojno le potom sreskih društev. Osebo na predsednika ali kakega drugega funkcionarja naslovljena pisma v personalnih in drugih zadevah, ki jih rešuje sekcija, se ne bodo obravnavala. Vse članstvo prosimo, naj se ravna po sprejetih načelih, da ne bo nepotrebnih pritožb.

— Sprejem v Višjo pedagoško šolo v Zagrebu. V smislu čl. 6. in 7. uredbе o Višji pedagoški šoli in § 87. t. 3. U. Z. ter v smislu rešenja ministrstva prosvete z dne 4. julija t. l. P. Br. 25.744 bo sprejetih v šolskem letu 1932./33. 60 učiteljev in učiteljic v Višjo pedagoško šolo v Zagrebu. Sprejeti slušatelji imajo pravico do popolnih službenih prejemkov. — Prošnje je vlagati do 31. avgusta t. l. na rektorat šole. Priložiti je treba zrelotnostno in usposobljenostno izpričevalo, potrdilo o učni dobi z oceno. Upoštevajo se le taki, ki imajo v zadnjih treh letih odlično oceno. Priložiti je treba tudi krstni list, zdravniško izpričevalo in kratak opis službene dobe ter navesti, ali je prosilec poročen ali ne. — Slušatelji Višje pedagoške šole ne morejo biti istočasno vpisani kot slušatelji na univerzi. — Vsak prosilec naj navede v svoji prošnji v katero skupino se želi vpisati. — Skupine so naslednje: 1. Narodni jezik s književnostjo, zemljepis in zgodovina. 2. Tuj jezik (nemščina ali francoščina), narodni jezik s književnostjo in zgodovina. 3. Prirodopis (zoologija, botanika, mineralogija in geologija), geografija in kemija. 4. Matematika, fizika in kemija. 5. Risanje in matematika. — Javijo se lahko učitelji in učiteljice iz vse kraljevine. — Sprejeti kandidati bodo obveščeni službenim putem.

— Sprejem v višjo pedagoško šolo. V prvi letnik nižjega tečaja višje pedagoške šole v Beogradu se sprejme za prihodnje šolsko leto 1932./33. šestdeset rednih slušateljev-učiteljev in učiteljic osnovnih šol. Prijave se sprejemajo do konca avgusta.

— Tečaj za gospodinjstvo in higieno. Podmladek R. K. v Ljubljani je priredil za učiteljice tečaj za gospodinjstvo in higieno. Tečaj se vrši na Mladiki s sodelovanjem naslednjih predavateljic: ravnateljica Mladike ga. Zemljanova, g. dr. Lunaček, ga. dr. Tavčar-Konvalinka, gg. dr. Dragaš in dr. Pirč. Voditeljica tečaja je gđ. Prašnikarjeva, ki ji prav marljivo pomaga tudi gđ. Vidmarjeva. Zasluge za otvoritev tečaja ima predvsem tajnik P. R. K. g. Gabršek, viš. šol. nadzornik v pokouju.

Tečaj obiskujejo sledeče učiteljice: Turk Nežka iz Sodrašce, Urbajs Alojzija od Sv. Trojice v Slov. gor.; Colnar Antonija iz Gor. Pirnič pri Medvodah, Cuk Matilda, abiturientka iz Ljubljane, Uhlirš Marija iz Sodrašce, Lukič Kristina iz Zg. Šiške, Höningsman Zofija iz Višnje gore, Vrtovec Mara iz St. Vida pri Lukovici, Terpin Anica iz Dobrič pri Trebnjem, Urbančič Marija iz Gabrja pri Novem mestu, Pahor Marija iz Serdice pri Sv. Juriju v Prekmurju, Zupančič Gabrijela iz Dupelj pri Križah na Gorenjskem, Perčič Roza iz St. Ruperta pri Laškem, Škerle Antonija iz Komende pri Kamniku in Župan Nada iz Ljubljane.

— Udeležence metodičnega tečaja v Mariboru. Kerbler Antonija, Ptujška gora; Čampa

Angela, Podzemelj; Dirnbek Marija, Kapele; Vičič Zora, Veržej; Jamšek Vida, Sv. Lovrenc v Slov. gor.; Tavčar Angela, Javorniški Rovt; Kavšek Franja, Dragatuš; Višner Stana, Crešnjavec; Jurčec Milena, Sv. Katarina nad Trbovljami; Škerle Antonija, Komenda; Čebular Marija, Krašnja; Horvat Vida, Škofja Loka; Serneč Angela, Sv. Anton v Slov. gor.; Tomec Marija, Moravče; Gačnik Mira, Guštanj; Turk Julka, Stari trg pri Rakeku; Sorčič Kati, Dovje; Uršič Vida, Horjul; Nanut Angela, Zaplana; Burdijan Karla, Šmarje pri Jelšah; Zupančič Gabrijela, Duplje; Pavec Marija, Trebija nad Škofjo Loko; Jager Marija, Store; Primožič Josip, Črnomelj; Kurbus-Milena, Slatina-Radenci; Zavrtnik Elizabeta, Senkovec; Bekar Marta, Čadran; Štolfa Vida, Selce nad Škofjo Loko; Fajdiga Vida, Sela pri Kamniku; Schott Vida, Bevke pri Vrhniki; Pivk Otilija, Čatež pod Zaplalom; Urbajs Alojzija, Sv. Trojica v Slov. gor.; Jenko Marija, Rateče; Hafner Ivana, Ivanjci pri Bogojini; Azarova Mihaela, Kranjska gora; Kogej Leopoldina, Tomišelj; Majerhold Marija, Bočna; Verbek Neža, Zreče. — Prosilke je bilo 76, sprejetih 38.

— Prošnje za sprejem v učiteljsko službo. Ministrstvo prosvete je objavilo nova navodila za učiteljske kandidate, ki žele biti sprejeti v učiteljsko službo. Vsak kandidat naj predloži naslednje dokumente: krstni list, zdravniško izpričevalo, izpričevalo o vedenju, izdano od občinskega urada, izjavo potrjeno od policijske oblasti, da more vstopiti v državno službo (to se tiče samo omoženih kandidatkinj), potrdilo o državljanstvu, potrjeno od politične oblasti, izpričevalo učiteljskega o položnem diplomskem izpitu, potrdilo vojaške oblasti o odsluženju vojaške obveznosti ter potrdilo okrajnega ali okrožnega sodišča, da ni v konkurzu ali pod skrbstvom ter da ni obsojen na izgubo državljanstvih pravic. Vsakemu originalnemu dokumentu naj se priloži dva prepisa, kolkovana s kolkom po 2 Din. Prošnja pa mora biti kolkovana s kolkom za 25 Din.

— Prof. Rezmanu v spomin. Na nagrobnik mu zapisujem te besede: Kar imenujemo mi čisto ali nečisto, ni odločujoče vprašanje. Ne koliko plev je v človeku, temveč ali je v njem vobče pšenica. Da, odločujoče vprašanje ni, koliko ima človek napak, temveč koliko je v njem resničnega, pristnega in dobrega. To slednje je edino merilo za veličino življenske poti. — Ob grobu se klanjam njegovemu spominu, resnici, pristnosti in dobroti, ki jo je nosil v sebi.

— Učiteljem-emigrantom! Izlet jugoslov. emigrantov v Laško se bo vršil dne 7. avgusta t. l. Dragi tovariši in rojaki, dana nam bo ta dan prilika, da se ob tej manifestaciji zberemo tudi mi učitelji, da se po tolikih letih vsi snidemo in obudimo spomine na dneve v tužni domovini. — Učitelji-emigranti v Laškem.

— Vse učiteljstvo, ki se udeležijo privedev »Mariborskega tedna«, naj si ogleda ob tej priliki penzionat Učit. doma v Kosarjevi ulici 41. Prepričajte se sami o uspehu desetletnega dela in žrtvovanja za naš stan. Vsak tovariš in tovarišica je dobrodošel v lastnem domu!

— Trgovskega vajenca — inteligentnega, pridnega in dobro vzgojenega sprejme ugledna manufakturna in galanterijska trgovina na Gorenjskem. Popolna oskrba v hiši. Želi se vsaj par razredov srednje oziroma meščanske šole ali osemrazredna osnovna šola. Vajenec je lahko tudi z dežele. Iz prijaznosti sprejme prijave gosp. Baebler Leopold, šolski upravitelj, Radovljica.

Naslednji dan — samoposebi umevno — je bila njegova prva pot v Delavsko zbornico, koder so se sestali delegati vseh naših sreskih društev. Namenoma ne poročam iz njegovega situacijskega poročila ničesar in to iz dveh razlogov: posnetek njegovega govora, v katerem je podal ekspozice centralnega upravnega odbora kakor tudi vodilne smernice naše organizacije, smo čitali že itak v »Učiteljskem tovarišu«, delegatom, ki bodo poročali na domačih okrajnih učiteljskih zborovanjih, pa nočem vzeti aktualne snovi, ko bodo poročali o letošnji skupščini. Omejim se zgolj na intervju, ki mi ga je dal predsednik tov. Rašić za Učiteljskega Tovariša.

Kralj in država nad vse.

Tovariš Rašić — tole omenjam le za uvodno ilustracijo — je prebil vsa leta svetovne vojne pod orožjem. Udeležil se je krvavih grozot v strelskih jarkih, odnesel težke poškodbe na roki — je še danes invalid — in je dosegel visok vojaški položaj: je rezervni pešadijski podpolkovnik. Zato ga popolnoma razumemo, ko mi je omenil uvodoma: Moja in naloga vseh nas je v glavnem ta: služiti kralju in domovini. To je naše glavno politično načelo, ki ga mi učitelji gojimo že od nekdaj, v tem pravcu se suče naša državna politika edinstva; to je smernica tudi naših državnih politikov. V vseh drugih zadevah so med našimi člani lahko deljena mnenja. V državno-političnem stališču se ne moremo deliti v skupine. Nad vse nam je Jugoslavija in kralj, ki personificira milijone Jugoslovancev.

V stanovski organizaciji ni mesta za politično opredeljenost.

Druge glavna naša zapoved pa je: poslovanje JUU se mora otrestiti vpliva vseh političnih partij. Mi smo prosvetna vojska; ne moremo in ne smemo imeti pretesnih zvez s političnim življenjem. Kvarnih vplivov nekdanjih časov ne bomo itak nikoli pozabili. Niti se ne smemo ponavljati znani primeri:

Osebnе zadeve.

— V VII. položajno skupino so napredovali: Sturm Kristina, Mavrlen; Uršič Zora, Krško; Sinigoj Julijana, Vojnik; Sprager Roza, Sv. Miklavž (Beltinci); Vodisek Josipina, Rakek; Veber Alojzij, Zalna; Vadrjal Ana, Hum; Splihal Judita, Griže; Prosenec Ivanka, Zg. Šiška; Miterhamer Stegenšek Ana, Toplice; Kumelj Metod, Ljubljana; Kavčič Antonija, Sulinci; Kopitar Ciril, Tržič; Kupnik Franc, Soštanj; Kirar Karel, Soštanj; Kuhelj Marija, Ljubljana; Kregan Ljudmila, Bled; Korenc Henrik, Vič; Kastelic Ivana, zab.-Jesenice; Skender Ana, Jesenice; Dolenc Matilda, Planina; Zivko Vinko, Sl. Bistrica; Titan Josip, Puconci; Tončič Vladimir, Metlika; Likar Gabrijela, Dev. Marija Polje; Leben Rozina, Sl. Bistrica; Lekše Joža, Soštanj; Zabkar Josip, Krško; Raitz Valerija, Sr. Vas; Dokler Terezija, Tržič; Černivec Katarina, Vič; Rozman Maksimir, Ljubljana; Rojec Vladislav, Rakek; Logar Leopoldina, Hrastnik; Žužek Josip, Kranj; Tomec Marija, Moravče; Thaler Živka, Celje; Tkačev Marija, Ljubljana; Šumljak Ivan, Maribor; Praprotnik Stane, Ormož; Mohor Anton, Maribor; Piancki Zora, Ljubljana; Pirč Marija, Ljubljana; Premrov Jožica, Trbovlje; Pehani Milena, Vič; Pertot Janko, Ptuj; Ivanc Valerija, Brežice; Vončina Edvard, Trbovlje; Blažič Štefan, Studenci; Gradnik Cirila, Bled; Horn Pero, Nevljje; Habič Anton, Store; Hvatel Frida, Ljubljana.

Tiskovine

1. Spisek otrok, ki so dorasli za vpis v šole
2. Spisek defektnih otrok po §§ 15. in 58. zakona o narodnih šolah
3. Matični zdravstveni list za defektne otroke
4. Poročilo o boleznih pri otrocih

po novih pravilnikih

- I. o zdravniškem predledu otrok za vpis v šole;
- II. o zdravniškem pregledu dece za sprejem v šole za defektno deco in dolžnostih zdravnikov v teh šolah

ter vse nove predpise

- a) o zdravniškem pregledu dece za vpis v šole;
- b) o postopanju za vpis dece v šole za nezadostno razvito deco in učnih načrtih za te šole;
- c) o postopanju za vpis dece v gluhozemnišnice in učnih načrtov za gluhozemno deco;
- d) o postopanju za vpis slepe dece v zavode za slepo deco in učnih načrtih za pouk slepe dece

izda

UCITELJSKA TISKARNA V LJUBLJANI.
Tiskovine se lahko naroče takoj, za knjigo o vseh gornjih novih predpisih pa sprejema prednaročila

KNJIGARNA »UCITELJSKE TISKARNE«
v Ljubljani, Franciškaška ulica šte. 6.

Pade minister, pade naša smer. Naša smer mora biti eminentno nacionalna in rodoljubna.

Poslovanje Udruženja.

Glavni posel nam je šola. Šola je naše življenje. Sto in sto vprašanj nam nalaga ta naša dolžnost. Nove šolske smernice: delovna šola itd., itd. Vzdrževanje šol naj bo v skladu z ekonomskim stanjem naroda. Mi delamo in moramo delati za dvig ekonomskega stanja našega naroda. Saj dobro vemo, da zavisi stanje in napredek prosvete v glavnem tudi od materialnega razpoloženja v narodu. Naši zadatki za katere se potegujemo venomer pa so tudi: Zaposliti v službi vse naše strokovno usposobljene tovarišice in tovariše, sprejeti v službo vse kandidate, med letom ne vršiti prestavljanj, v kolikor tega ne zahteva resnična državna potreba. Napredovanje naj gre svojo normalno pot. Za peto grupo naj upravičuje tudi ocena »prav dobro« in ne samo odlična. Podčrtam pa tole: le službena kvalifikacija naj služi za podlago pri razpisu učiteljskih mest.

In naše materialne prilike?

Z ozirom na ostalo uradništvo in gospodarsko stanje države bi bili lahko v relativnem pogledu v glavnem zadovoljni z našimi prejemki. Seveda nas pa tišče še bremena, ki jih ne smemo spustiti iz vidika. Poročene učiteljice dobivajo v zadnjem času polno doklado. S tem smo odpravili vprašanje, ki je desetletje razburjalo naše vrste in to gotovo upravičeno. Saj je največ poročenih državnih uradnic ravno v naših vrstah.

Kako pa, tov. predsednik, poslovanje in stanje v našem Udruženju?

Upravičeno lahko trdim na kratko: Zadolžitvo in sem za svojo osebo docela zadovoljen. V tem letu smo plačali iz rednih prihodov dolg v znesku 200.000 Din, kolikor smo ga imeli še na domu Jugoslovenskega učiteljskega udruženja v Beogradu in Kralja

Učiteljski pravnik.

— § Prevedba v uradniško skupino ni avtomatična. — Razsodba drž. sveta.

Neki tovariš, ki ni bil preveden v (IX.) uradniško skupino z dnem, ko je izpolnil zakonite pogoje, temveč z rešenjem poznejšega datuma, se je pritožil proti rešenju ministrstva prosvete na drž. svet. Drž. svet je tožbo odbil z Br. 16688/32 z dne 28./5. 1932 z utemeljitvijo, da se izdajajo taka rešenja po svobodni oceni upravne oblasti, ker določa § 47. urad. zakona, da »se mora« in ne »mora« postaviti pripravnik v najnižjo položajno skupino, ko izpolni pogoje za prevedbo v uradniško skupino.

Prevedba v uradniško skupino ne pripada torej od dneva, ko so dani za to pogoji, temveč od dneva podpisa rešenja, a prejemki teko od prvega dne naslednjega meseca, ne glede na določila § 263. urad. zakona, ker se ne smatra prevedba za napredovanje.

Glede prevedbe v uradniško skupino je važno, da prizadeti vložijo prošnjo, takoj ko je napravil praktični izpit in dovršil 3 leta pripravniške službe.

— § Ročni katalog za šolsko leto 1932./33. izide meseca avgusta t. l. z vsemi najnovejšimi odredbami in navodili. — Naročite si takoj to prirodno knjižico. — Naj ne bo učtelja (ice) brez Ročnega kataloga.

— § Pregled dospelosti period. poviškov in pridobitve pravice za višjo položajno skupino za šol. leto 1932./33. je v tisku in se bo dobil letos v knjigarni »Učiteljske tiskarne« in pri njeni podružnici v Mariboru. — Tovariši upravitelji, naročite si takoj tiskovino, k vam bo nudla točen pregled vseh napredovanj v šol. letu 1932./33. in jo priporočajte iz tega razloga i drugim uradom v vašem kraju.

— § Predpisi za sprejem na učiteljske. Ministrstvo prosvete je izdalo poseben odlok s sledečimi predpisi glede sprejma v prvi razred učiteljskega:

1. V prvi razred učiteljskega se sprejemajo samo učenci srednjih šol s položenim nižjim tečajnim izpitom in ne učenci meščanskih šol.
2. Učenci srednjih šol s tečajnim izpitom so dolžni položiti izpit, ki je zanje predpisan, po pravilih z dne 27. avgusta 1931., ako je predhodno ugotovljeno, da odgovarjajo § 35 zak. o učiteljskih.
3. Odlok g. ministra prosvete S. n. br. 29547 z dne 3. 11. 1931., po katerem smejo biti sprejeti učenci 6., 7. in 8. razreda srednje šole le v tretji in četrti razred učiteljskega, je veljal samo za leto 1931./32., kakor je navedeno v omenjenem odloku. Učenci višjih razredov srednjih šol se morejo sedaj vpisati le v prvi razred učiteljskega, ako so izpolnili vse pogoje, ki so predpisani za sprejem na učiteljske v § 35.

4. Od 24. avgusta do 4. septembra morajo biti položeni vsi izpiti kakor tudi sprejemni izpiti za prvi razred. Vpis v vse razrede je 5. in 6. septembra. Šola se prične takoj po vpisu, a najkasneje 10. septembra.
5. Prošnja za prestop iz gimnazije na učiteljske, ki ji je treba priložiti potrebne dokumente, mora biti opremljena s kolkom za 5 Din. Pri vpisu v vse razrede (tudi v prvi razred, po izvršenem zdravniškem pregledu in glasbenem izpitu) predlože učenci posebno prijavo, opremljeno s kolkom za 50 Din in izpričevalo prejšnjega razreda, a učenci prvega razreda na izpričevalu o položnem nižjem izpitu potrdilo, da so izpolnili vse pogoje za sprejem v prvi razred učiteljskega.

6. Šolnina se vplačuje takoj pri vpisu in ne tekom septembra (v smislu pravilnika o plačevanju šolnine Služb. novine z dne 23. aprila št. 94.).

Milutina ulici 66. Centralna uprava ima, kakor to dokazuje pravkar navedeni primer smisel za ekonomsko gospodarstvo. Naša glavna skrb pa bo sedaj ta, da odkupimo stavbišče na katerem stoji naš dom. Beograjska občina, lastnica stavbišča, ga je dala pred leti prejšnjemu odboru le v najem, kar bomo morali v bližnji prihodnosti popraviti, tako da bo stal naš dom na našem zemljišču.

Še kako besedo tov. predsednik o našem tisku s posebnim ozirom na »Jugoslovence«.

Kakor znano je »Jugoslovenec« namenjen osnovnim šolam naše države. Ze v prvem letu je dosegel 100.000 izvodov tiraže. Pisan je v latinici in cirilici, kar nam seveda dela precej ovir. Uverjem sem, da bo prišel čas ko bomo rešili zadovoljivo tudi vprašanje črkarske pravde. Enoten črkopis nam je nujno potreben v dokaz našega državnega in duhovnega edinstva. Jugoslovenec prihaja domala prav na vse naše osnovne šole. Nekatere ga prejemajo le v enem izvodu za šolsko knjižnico, precejšnje število pa je tudi takih šol, ki ga dobivajo po več sto izvodov.

Lista beograjske centrale »Učitelj« in »Narodna Prosveta« imata zadnje leto povečano naklado, obema listoma pa se v zadnjem času — po izjavi uglednih oseb izven organizacije — pozna napredek v redakciji.

Malo drobiža iz naše organizacije.

V zadnjem poslovnem letu prikazuje naša organizacija tudi številno močnejši razmah JUU šteje v vseh banovinskih sekcijah nad 17.000 članov. Razdelitev organizacije po banovinah je pokazala najlepše rezultate in kaže napredek v članskih imenikih + 4000. V finančnem stanju sem že omenil vsoto 200.000 Din, ki smo jo uporabili iz rednih dohodkov za plačilo našega doma. Močno so narasli upravni posli centrale. Tako blagajna, administracije in ostale naše pisarne potrebujejo vsled tega večje zaposlitve. Administracija »Jugoslovenčeta« zahteva tri stalne

LISTEK

Izjava predsednika JUU tov. Rašića našemu listu.

Tov. Rašić Damijan je ob priliki ljubljanske banovinske skupščine podal predsedniku Novinarskega odseka tov. Jožetu Župančiču iz Litije naslednji intervju:

Zvest svoji nalogi kot predsednik Jugoslovenskega učiteljskega udruženja se je napovedal tov. Damijan Rašić tudi na našo banovinsko skupščino 5. in 6. julija v Ljubljani. Dospel je z beograjskim brzojavkom. Na ljubljanski postaji ga je pričakovala številna četa učiteljskih delegatov s predsednikom tovarišem Dimnikom, nato pa smo krenili z dragim gostom k Štruklju, koder se je razvil živahen, iskren tovariški pomene.